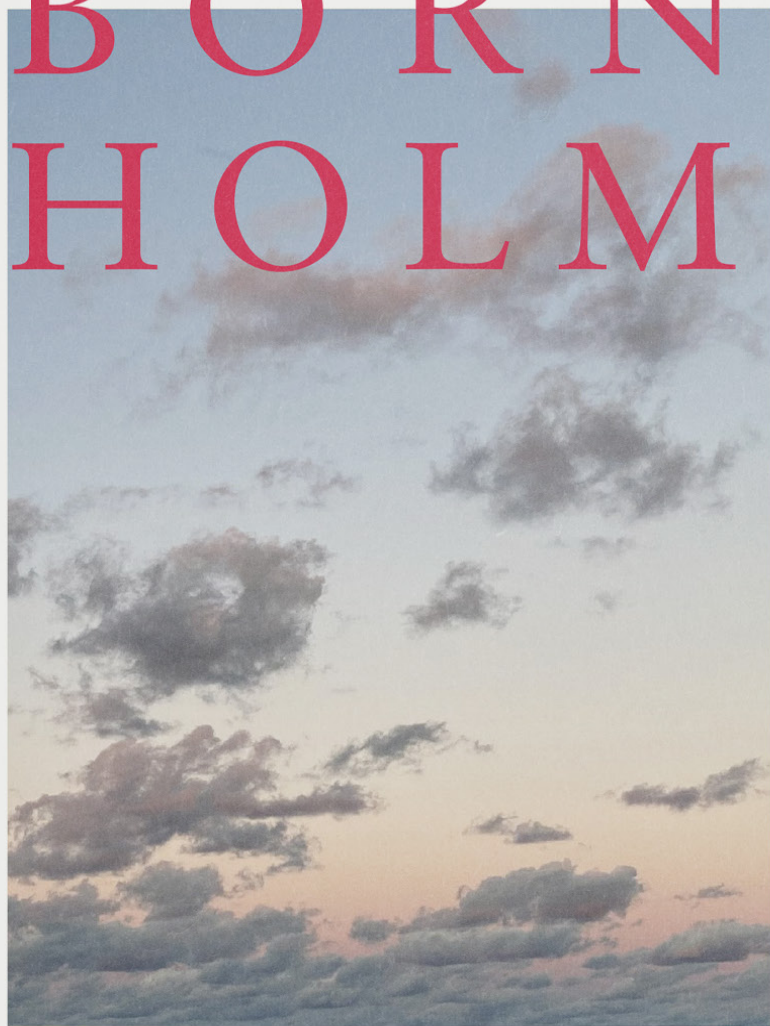

UNDERVISNINGS- MATERIALE

til ungdomsuddannelserne

BORN HOLM

FORLAG
FOLKE

TINA
FRANK

Udviklet af Mette Hermann

FORFATTERPORTRÆT

Tina Frank (f. 1981) er født i New Delhi og opvokset i Vojens. Hun debuterede i 2020 med romanen ”Øjets anatomi” og har i alt udgivet fem bøger. Hun har læst litteraturhistorie på Aarhus Universitet og har en bachelor i visuel kommunikation. Hendes baggrund afspejles i teksterne, hvor der lægges stor vægt på sproglig præcision og en minimalistisk tilgang.

Tina Frank skriver rå og nogle gange humoristiske fortællinger. Hun er særligt optaget af at udforske og nuancere komplekse samfundstemaer som privilegier, psykisk sygdom, abort og ligestilling. Hendes bøger har ofte en personlig vinkel, og hun trækker gerne på egne erfaringer, hvilket giver hendes stemme en særlig autenticitet og nærhed.

I hendes bøger er hovedpersonen ofte en uperfekt og fejlfuld jegfortæller, og fortællingerne kredser om nære relationer eller samfundsudfordringer.

BIBLIOGRAFI

Udgivelser

Bornholm, Forlag Folke, 2024
Jeg er hende, Rebel with a cause, 2024
Indrømmelser, Kronstork, 2023
Alt det vi fejler, Ekbátana, 2022
Øjets anatomi, Gladiator, 2020

Antologier

Hvor kom vi fra, langdigt til antologi, Udkant, 2024
Afbrydelser, essay til antologi, Mikrobe, 2023

HVIS I VIL LÆSE MERE

[Interview, Politikken, 2024](#)

[Onde frelsere, debatindlæg, Weekendavisen, 2023](#)

[Aversion, kortprosa i tidsskriftet Censur, 2023](#)

[Kære Netto, kortprosa i tidsskriftet Lapidar, 2021](#)

FØR LÆSNING

1: Hvem er Tina Frank?

Læs forfatterportrættet af Tina Frank. Notér fem informationer, som I finder særligt relevante i forhold til at indkredse, hvem Tina Frank er som forfatter.

2: Hvad fortæller bogens omslag?

For at forberede læsningen af Tina Franks roman ”Bornholm”, skal I undersøge bogens omslag.

Besvar følgende spørgsmål:

1. Hvilken stemning formidler forsidefotoet?
2. Baseret på forsidefoto og titel, hvad tror I, bogen handler om?
3. Læs teksten på den første bogflap. Hvad får I her at vide om Tina Frank som forfatter? Ændrer det på jeres forestilling om, hvad bogen handler om?
4. Teksten på den anden bogflap er citater fra anmeldelser af andre udgivelser af Tina Frank. Hvilke informationer får I her om Tina Frank og hendes forfatterskab?
5. Læs bagsideteksten, og diskutér, hvilken type bog, I skal læse. Hvad vil det sige, at en tekst er galgenhumoristisk, og hvordan harmonerer det med, at vi får at vide, at bogen handler om abort?

3: Hvad er minimalisme?

Tina Franks skrivestil er minimalistisk. Læs følgende tekst om minimalisme, og indsæt følgende ord, hvor de mangler i teksten:

antyder – antydet – betydninger – detaljer – enkelt – hints – litterær – læser – metaforer – nøgleskikkelser – overflødig – substantiver – symboler – sætningskonstruktioner – tolkes

1. Minimalisme er en kunstnerisk og _____ genre, der fokuserer på enkelhed og det essentielle ved at skære alt _____ fra og lade det usagte eller antydede få betydning.
2. I litteraturen fokuserer minimalismen ofte på hverdagslivet og små, tilsyneladende ubetydelige _____, som dog rummer dybere _____.
3. Sproget i minimalistiske tekster er _____ og nøgternt, og der bruges få beskrivelser. Sætningerne er typisk korte, og der anvendes simple _____. Hyppigt anvendte ordklasser er verber og _____.
4. Amerikanske forfattere som Ernest Hemingway (1899-1961) og Raymond Carver (1938-1988) betragtes som _____ inden for minimalistisk litteratur. Hemingways teori om isbjerget illustrerer minimalistens tilgang: Kun en lille del af historien er synlig på overfladen, mens størstedelen ligger skjult og må _____ mellem linjerne.
5. At læse minimalistisk litteratur kræver altså en aktiv og opmærksom _____, fordi teksten ofte _____ mere, end den direkte siger. Idet mange detaljer udelades i minimalistisk litteratur, er det nødvendigt at lægge mærke til små tegn og _____, som kan afsløre karakterernes følelser, relationer eller tekstens dybereliggende konflikt.
6. Anvendelsen af billedsprog i form af fx _____ og _____ fungerer også som en måde til at antyde stemninger eller temaer uden at forklare dem direkte.
7. Minimalistisk litteratur kræver derfor, at man som læser ikke blot fokuserer på, hvad der bliver sagt eller gjort, men også på det, der er _____, eller hvad der ikke bliver nævnt.

FØRSTE LÆSEFASE

1: Lav en tidslinje

I ”Bornholm” møder vi et ungt par, der ved romanens begyndelse er på vej til Bornholm. Handlingen fortælles ikke kronologisk, og for at få et overblik over teksten skal I gøre følgende:

1. Mens I læser romanen, skal I notere de 10 vigtigste begivenheder, fx: *Romanens to hovedpersoner tager til Bornholm.*
2. Efter læsningen skal I lave en tidslinje over disse begivenheder, hvor I placerer dem på en tidslinje i kronologisk rækkefølge.

2: Skriv om din læseoplevelse

1. **Individuelt:** Vælg et kapitel i romanen, der har gjort indtryk på dig. Skriv i 15 minutter om dette kapitel, hvor du reflekterer over indholdet, og forklarer hvorfor dette kapitel har gjort særligt indtryk.

Du kan fx besvare følgende spørgsmål: Hvad gør dette kapitel særligt interessant ift. karakterernes udvikling, handlingen eller romanens temaer? Hvor placerer kapitlet sig i forhold til handlingen? Anvendes der i kapitlet særlige sproglige formuleringer, der vækker din interesse? Hvad betyder romanens genre for din læseoplevelse, både overordnet set og i dette kapitel?

2. **I par:** Læs på skift jeres tekster op for hinanden, og drøft jeres første indtryk af romanen. Hvad handler den om? Kan I relatere til historien og romanens to hovedpersoner? Hvad betyder genren for jeres læseoplevelse?

ANDEN LÆSEFASE

1: Genlæs og tag notater

For at få styr på flere detaljer i romanen skal I genlæse den. Mens I læser, skal I være særligt opmærksomme på følgende og tage notater hertil:

1. Fortællerens oplevelse af aborten og tiden efter
2. Fortællerens relation til kæresten
3. Fortællerens forældre
4. Brugen af billedsprog, fx metaforer
5. Hvordan sproget bruges til at skabe stemning.

2: Tal sammen om romanen

1. **I par:** Formulér fem spørgsmål om romanen. Skriv spørgsmålene i hånden på små sedler. Formulér både analytiske spørgsmål, og spørgsmål, der tester læseforståelsen, fx: *Hvad vi om fortællerens forhold til sin far? Hvordan møder fortælleren sin kæreste?*
2. **I plenum:** Læg alle spørgsmålene i en skål, så man ikke kan se svarene. Træk på skift et spørgsmål, og hjælp hinanden med at besvare spørgsmålene. Det er altså ikke nødvendigvis den, der trækker spørgsmålet, der skal svare. Formålet med øvelsen er at komme i dybden med teksten gennem en fælles samtale.

ANALYSE & FORTOLKNING

1: Analysér indhold og sprog

Genlæs romanens første kapitel ”Sauna”, og besvar følgende spørgsmål:

1. Hvilke informationer får vi i dette første kapitel om fortælleren? Hvilke er konkrete, og hvilke skal læses mellem linjerne?
2. Hvilken effekt har det, at fortælleren, romanens ”jeg”, skriver til et ”du”?
3. Beskriv den sproglige stil i kapitlet, og forklar effekten af den. Fokusér på ordforråd og sætningsopbygning (fx sætningslængde og sætningstype).
4. Hvilke ord bruges til at skabe stemning? Og hvilken stemning er der i dette kapitel?
5. Hvilken effekt har det, at vi får at vide, at fortælleren ikke har tænkt sig at rejse med hjem, når de skal hjem igen fra Bornholm?

2: Karakterisér romanens fortæller

1. Genlæs jeres noter om romanen, og lav en karakteristik af romanens hovedperson. Beskriv hende i de forskellige livsstadier, som vi møder hende i. Fokusér på den udvikling, hun gennemgår i løbet af romanen.
2. På Bornholm læser fortælleren i Sylvia Plaths dagbog. Undersøg på nettet, hvem Sylvia Plath var. Besvar med afsæt i jeres viden om Sylvia Plath følgende spørgsmål:
  1. På side 15 beskriver fortælleren dagbogen som ”700 siders uredigeret søsterskab”. Hvad mener hun med det?
  2. Hvorfor føler fortælleren sig mon forbundet med Sylvia Plath? Spiller morens selvmord mon også en rolle i den forbindelse?
  3. Genlæs kapitlet ”Sylvia” på side 43, og beskriv, hvad der sker i denne scene.
3. Forklar, hvorfor fortælleren tilsyneladende ændrer mening og alligevel rejser med hjem. Hvilke begivenheder får hende til at ændre mening? Hvor befinder fortælleren sig mentalt ved romanens afslutning? Hvad har ændret sig?
4. Hvorfor gør Tina Frank brug af en jegfortæller?

3: Analysér genre og komposition

1. Hvilke minimalistiske genretræk gør Tina Frank brug af i ”Bornholm”? Giv eksempler fra romanen.
2. Minimalistisk litteratur beskrives ofte som litteratur, der er nem at læse, men samtidig svær at regne ud. I hvilket omfang passer denne beskrivelse på ”Bornholm”?
3. Hvordan passer skrivestilen sammen med romanens temaer og de kriser og traumer, som romanens karakterer oplever?
4. ”Bornholm” er ikke fortalt kronologisk. Hvad betyder det for vores læseoplevelse, at vi som læsere kun gradvist får indblik i fortællerens familieforhold?

4: Analysér romanens temaer

1. ”Bornholm” behandler mange temaer. Diskutér i par følgende forslag, og bliv enige om tre hovedtemaer:
angst – sorg – selvskade – traumer i barndom og opvækst – dødsfald i nær familie – psykisk sygdom – kærlighed – skam – tab – livsvalg – omsorg – skyld – abort – selvmord
2. Vælg for hvert af de tre temaer et kapitel, som I mener afspejler hvert tema bedst.
3. Find sammen med et andet par, og præsentér for hinanden de temaer og kapitler, I har valgt.
4. Bliv enige om ét hovedtema, og præsentér det for resten af klassen i en fælles opsamling.

KREATIVE OPGAVER

1: Skriv forfatterens dagbog

Forestil dig, at du er Tina Frank. Din opgave er at skrive en tekst, der fungerer som en personlig dagbog. Du skal gøre følgende:

1. Reflektér over valgene bag plot, skrivestil og komposition. Forklarer, hvilken effekt du ønsker at opnå med den valgte komposition og skrivestil i forhold til formidlingen af fortællingen i romanen?
2. Vælg et kapitel, som du går i dybden med ved at forklare sproglige og indholdsmæssige valg:
  - Sproglige valg (fx ordvalg, sætningsopbygning, billedsprog eller dialog)
  - Indholdsmæssige valg (fx stemning, temaer, handling eller karakterudvikling).

Brug dine noter fra undervisningen til at skrive denne opgave. Husk at bruge relevante fagbegreber.

Omfang: 400-600 ord.

2: Skriv en boganmeldelse

Skriv en anmeldelse af ”Bornholm”. Den skal både indeholde en præsentation og en vurdering af romanen.

Anvend følgende model:

1. Vælg en kort og fængende overskrift
2. Præsentér romanen kort: titel, forfatter, udgivelsesår og genre
3. Sæt romanen i kontekst (fx dens samfundsmæssige relevans, tema eller popularitet)
4. Giv en kort opsummering af bogens handling uden at afsløre for meget
5. Kommentér forfatterens stil og sprog
6. Beskriv bogens styrker og svagheder
7. Underbyg din vurdering med konkrete eksempler fra teksten
8. Anbefal eventuelt romanen til bestemte målgrupper
9. Giv bogen stjerner. Giv fra 1 til 6 stjerner, hvor seks er bedst.

Omfang: 400-500 ord.

3: Prøv selv

1. **Individuelt:** Skriv en tekst i minimalistisk stil, hvor du forsøger at efterligne Tina Franks skrivestil.
Du skal gøre følgende:
  1. Som i "Bornholm" skal du skrive om en ferie, du har været på.
Du skal beskrive én scene med én destination.
  2. Skriv enkelt og præcist med fokus på det usagte og antydninger.
  3. Skriv 100-150 ord.
2. **I par:** Læs jeres tekster højt for hinanden. Diskuter, hvilken tekst der bruger flest minimalistiske genretræk.